

Toimetuselt

Kahelikümne viies ehk veerandsajast Tuna on lihtsalt järjekordne number juba üha pikenevas ja harjumuspäraseks saanud ajakirjanumbrite reas. Erinevus eelnevaist numbreist on vahest see, et toimetust üritab ühtaegu koos ajakirja uue numbriga välja anda ka bibliograafiat, hõlbustamaks huvipakkuvate artiklite ülesleidmist juba poole-raamaturiuli-pikkuses reas. Ka tähistab kahekümne viienda numbri ilmumine uue tava sündi. Selle aasta kaalukamate kirjatööde hulgast valitakse Tuna parim artikkel.

Kakskümmend viis on kippunud ikka tähistama numbrit, millega lõpeb üks oluline ajajärk, et anda ruumi millelegi uuemale. Kestis ju Vene kroonuski kunagi teenistus 25 aastat ja Stalini ajal oli “lemmikkaristus” 25+5. Viimased viis tähendasid asumist. Tõsi küll, päris kahtkümmend viit ei istunud keegi – kes suri enne, kes lasti poliitiliste olude muutudes varem lahti.

Tuna jaoks võiks järgmine ajastu tähistada aga suuremat stabiilsust, indekseerimisest ja teadusajakirjaks tunnustamisest tulenevat kõrge-
nenud vastutustunnet ja tõsidust. Samas jätkab Tuna ajalookultuuri ajakirjana, mille puhul sõna “kultuur” pole pelk täiend. Selle numbri kaalukaimaks looks võib pidada maailma kultuuriajaloo ühe juhtiva teoreetiku Peter Burke’i tõlke avaldamist kultuuriajaloo ühtsusest ja mitmekesisusest, aga ka Mart Kivimäe sel aastal manalateele läinud Vene suurvaimu Sergei Averintsevi mõtteist inspireeritud esseed.

Burke’i artiklist võib leida õigustuse Tuna jätkuvusele, kui ta ütleb, et “kuigi minevik ei muutu, tuleb ajalugu põlvest põlve ümber kirjutada selleks, et minevik jääks muutuvale olevikule mõistetavaks”.

Ajakirjanumbris leiavad kajastamist ka Magnus Ilmjärve kirgi üles kütnud kirjatööd, seda nii Kalervo Hovi kui ka Jaak Valge retsensioonides.

Selles numbris on palju jätkuvaid lugusid – ärkamisaegsest tegelasest Martin Varese, baltisaksa filosoofist Keyserlingist, Eesti teisitimõtlejatest kuni Taani arhivaari Vello Helgi meie ajale lähenevate mälestusteni välja.

Ajaliselt hõlmab seekordne Tuna tuhatkonda aastat – alates 8.–10. sajandi Rõuge linnamäest kuni arhivaaride sel sügisel peetud Viini kongressini.

Ott Raun